

In memoriam

FULBRAJTOV PROGRAM U JUGOSLAVIJI

(1964-1992)

- 1964 Medjdrzavni Sporazum o "finansiranju nekih programa u oblasti prosvete" potpisali su predstavnici vlada Jugoslavije i Sjedinjenih Americkih Drzava 9. novembra. Fulbrajto program u svetu postoji od 1946. godine.
- 1965 Pocinje sa radom Komisija za prosvetnu razmenu izmedju Jugoslavije i SAD, ustanovljena pomenutim Izvrsnim sporazumom. Komisija funkcionise kao dvonacionalno telo sastavljeno od po cetiri predstavnika svake strane. Ona odmah zatim formira i svoju Strucnu sluzbu.
- Razmenjuju se prvi stipendisti u okviru akademske 1965/66. godine. Pocetak je skroman - ukupno 16 punih i 11 putnih stipendija, a od toga 23 za Jugoslovane i 4 za Amerikance.
- 1969 U godisnji program razmene uvode se projekti unapredjenja jugoslovenskih studija u SAD i americkih studija u Jugoslaviji i posebne stipendije za lektore engleskog i jezika naroda Jugoslavije. Tokom godina u ove projekte ukljucuju se stipendije za profesore jugoslovenskih odnosno americkih studija.
- 1972 Vlada Jugoslavije donosi odluku da ucestvuje u finansiranju Programa. Pocetna suma jugoslovenskog finansijskog ucesca iznosi 20% od americkog za potrebe troskova u Jugoslaviji, s planom da se tokom vremena dostigne 50% od ukupnog godisnjeg budzeta Komisije.
- 1977 U redovne aktivnosti Fulbrajtovog programa uvode se a) seminari na odredjenu temu odnosno naucne konferencije sa ucescem jugoslovenskih i americkih strucnjaka; b) multidisciplinarni projekti gde su jugoslovenske naucne ustanove nosioci saradnje.
- 1978 Komisija donosi odluku da u svoje redovne aktivnosti uvrsti i savetodavnu sluzbu sirih razmera.
- 1980 U skolskoj 1980/81. godini dodeljeno je 112 stipendija.
- 1982 Uvode se posebne stipendije za razmenu knjizevnika i knjizevnih prevodilaca koji se po sustini svog rada ukljucuju u unapredjivanje jugoslovenskih i americkih studija.

1986 Dvonacionalna Komisija i savetnici za program u njenoj Strucnoj sluzbi od pocetka se aktivno ukljucuju u rad evropske sekcije savetnika u oblasti medjunarodnog obrazovanja (OSEAS/Europe).

1987 Komisija organizuje seminar o medjunarodnoj prosvetnoj saradnji za predstavnike svih jugoslovenskih univerziteta i tada nadležnih republickih i saveznih ustanova.

1989 Povodom dvadeset pet godina postojanja Komisiji je Predsednistvo Jugoslavije dodelilo orden jugoslovenske zastava sa zlatnim zracima, a Zajednica univerziteta Jugoslavije specijalnu plaketu u znak zahvalnosti na uspesnoj saradnji.

Formirana je Asocijacija Fulbrajtovih stipendista u Jugoslaviji, kao poseban oblik rada dvonacionalne Komisije.

Komisija je organizator Druge medjunarodne konferencije OSEAS/Europe.

Komisija organizuje sestonedeljni seminar o istorji i kulturi jugoslovenskih naroda za stipendiste Ministarstva za obrazovanje SAD.

1991 Komisija organizuje seminar o amerckim studijama za profesore amerikanistike iz zemalja nekadasnje Istocne Evrope.

1992 Komisija uspesno završava konkurs za pune stipendije u skolskoj 1993/94. godini, za celu teritoriju nekadasnje SFRJ .

Fulbrajtova Komisija u Jugoslaviji, koja od 70-tih godina sporovodi po obimu treci na svetu program, u cijem je okviru razmenjeno ukupno 2755 univerzitetskih nastavnika i profesora, jednostranom odlukom americke strane zvanicno prestala je da postoji 29. maja 1992. godine.